

Planprogram

Kommunedelplan for naturmangfold i Rødøy kommune

Foto: Kristoffer Møllevik // Visit Helgeland

Rødøy kommune
kystfolket under Polarsirkelen

Innhold

1.	Bakgrunn	3
1.1	Innledning	3
1.2	Overordnede føringer.....	3
1.2.1	Globalt.....	3
1.2.2	Nasjonalt	4
1.2.3	Regionalt.....	4
1.2.4	Kommunalt	4
1.3	Kartlagt naturmangfold i Rødøy kommune	5
2.	Formål	5
3.	Plan for gjennomføring	6
4.	Administrative bestemmelser	7
5.	Organisering	7

1. Bakgrunn

1.1 Innledning

Rødøy kommune består av et stort mangfold av naturtyper og arter. Gjennom utarbeidelse av en kommunedelplan for naturmangfold er hensikten å synliggjøre for å bedre ivareta det brede naturmangfoldet i kommunen.

En lett tilgjengelig oversikt over respektive områder vil gi kommunen et bedre vedtaksgrunnlag ved en avveining mellom ulike interesser og bidrar til en mer forutsigbar arealforvaltning, hvor først og fremst hensynet til naturmangfoldet vil styrkes når beslutninger skal tas.

Kunnskapsgrunnlaget med hensyn til naturmangfold, vil forhåpentligvis øke for både politikere, saksbehandlere og innbyggerne i kommunen i takt med utarbeidelsen av - og bruk av selve kommunedelplanen.

Rødøy kommune har søkt om og mottatt tilskudd på 400.000 kr fra Miljødirektoratet som skal benyttes i arbeidet med å utarbeide kommunedelplanen.

1.2 Overordnede føringer

1.2.1 Globalt

Den globale forankringen har en kommunedelplan gjennom FNs bærekraftsmål, verdens felles arbeidsplan for å imøtekomme dagens behov uten å ødelegge mulighetene for at kommende generasjoner skal få dekket sine behov.

Mer spesifikt vil kommunedelplanen bidra positivt i arbeidet med enkelte av målene;

13 – Stoppe klimaendringene; Handle for å motarbeide klimaendringene og konsekvensene av dem.

14 – Livet i havet: Bevare, og å bruke hav og marine ressurser på en måte som fremmer bærekraftig utvikling.

15 – Livet på land; Verne, tilbakeføre og fremme bærekraftig bruk av økosystem, sikre bærekraftig skogforvaltning, motvirke ørkenspredning, stanse og reversere landforringelse og stanse tap av naturmangfold.

1.2.2 Nasjonalt

Stortingsmeldingen *Natur for livet* (Meld. St. 14 (2015-2016)) viser til at naturen er en av de viktigste ressursene for norske kommuner og at myndighetene på lokalt nivå bør ta ansvaret for å sikre at naturen blir forvaltet på en god måte.

De nasjonale forventningene til regional og kommunal planlegging i perioden 2023-2027 viser til kommunens viktighet for å lykkes med den bærekraftige samfunnsutviklingen i hele landet.

1.2.2.1 Det nasjonale lovverket:

Plan og bygningsloven (2008): Har bærekraftig utvikling som hovedformål, hvor konsekvenser for miljø skal beskrives.

Naturmangfoldloven (2009): Gjennom bærekraftig bruk og vern, skal naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på, slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.

Andre relevante lover; jordloven, vannressursloven, viltloven, lakse- og innlandsfiskloven, havressursloven, lov om skogbruk m.m.

1.2.3 Regionalt

Arealforvaltningen i Nordland (*Jf. Fylkesplan for Nordland 2013-2025*) skal være bærekraftig og gi forutsigbare rammer for næringslivet og befolkningen. Hvor hensynet til det biologiske mangfoldet skal ligge til grunn for all arealforvaltning.

1.2.4 Kommunalt

Kommuneplanens arealdel for Rødøy kommune 2022-2034 pkt 1.8 stiller krav til at det skal tas hensyn til viktige naturverdier i alle byggesaker og reguleringsplaner. Der tiltakshaver plikter å undersøke om tiltaket kan komme i konflikt med viktige naturverdier i området.

1.3 Kartlagt naturmangfold i Rødøy kommune

I Rødøy kommune er det blant annet registrert følgende;

Verneområder

Kjelsøyvær/Valvær naturreservat
Nordfjorden marine verneområder
Esvikhatten naturreservat
Nattmoråga landskapsvernområde
Otervær naturreservat

Arter

Kritisk truet; Hettemåke, Vipe, Hauksanger, Vierspurv, Hortulan, Lomvi, Svarthalespove
Sterkt truet; Vanlig uer, Krykkje, Brugde, Havhest, Makrellterne, Lunde, Storspove, Narregyle,
Nær truet; Tjeld, Villaks, Stær, Teist
m.m.

Naturtyper

Kystlynghei
Naturbeitemark
Gammel boreal lauvskog
Strandeng og Strandsump
Flomskogmark
Beiteskog
m.m.

2. Formål

Rødøy kommune skal i perioden 2025 til 2026 utarbeide en kommunedelplan for naturmangfold, som har til hensikt å synliggjøre - for å bedre ivareta lokale, unike økosystemer, med tilhørende arter og naturtyper.

3. Plan for gjennomføring

3.1 Planprosess

Planen skal utarbeides som en kommunedelplan som vil følge kravene i plan- og bygningsloven. Varsel om oppstart av planarbeidet samtidig som forslaget til planprogrammet legges ut til offentlig ettersyn.

3.2 Medvirkning

Planoppstart kunngjøres på kommunens hjemmesider. Involvering av interesseorganisasjoner, bønder og lokalbefolkning anses som viktig, og det vil bli invitert til dialogmøter for innhenting av både kunnskap og innspill.

3.3 Utredningsbehov

Det er en del kartlagte områder av spesielt kystlynghei og naturbeitemarker i kommunen, men fortsatt behov for ytterligere kartlegginger. Kystlynghei har status som «sterkt truet» (EN) på Norsk rødliste for naturtyper. Bønder i kommunen ønsker kartlegginger med vedlagte skjøtelsesplaner for den spesifikke naturtypen, som også gir ekstra tilskudd for skjøtsel gjennom de regionale tilskuddsordningene.

Ved å i første omgang satse på kartlegging av områdene bøndene forvalter, da de er den største forvalteren av områdene i kommunen - er det mulighet for å få innledningsvis få et stort eierskap til kommunedelplanen, som i tillegg vil styrke bøndene både kunnskapsmessig og økonomisk. Fugler i tilknytning til både landbruks og kystområdene blir en naturlig vedhengende prioritet, som blant annet består av den kritisk truede arten Vipe.

Kommunens største andeler av arealer består av kyst- og havområder, dermed skal kommunedelplanen på sikt også se nærmere på blant annet stedegne laksearter, i tillegg til korallrev og sukkertareskog.

Dermed er anbefalt prioritering for kartlegging/utredning;

1. kystlynghei og naturbeitemarker
2. fugler i tilknytning til landbruks- og kystområder
3. stedegne laksearter (villaks, sjøørret og sjørøye)
4. korallrev og sukkertareskog

4. Administrative bestemmelser

Fremdriftsplan:

Februar 2025	Kommunen søker tilskudd til naturmangfold
April 2025	Forslag til planprogram på høring
Juni 2025	Møter med innspill
Juli-September 2025	Kartleggingsfase
Vinteren 2025-2026	Utarbeide kommunedelplan
Mars 2026	Planforslag på høring
April 2026	Behandling av innspill
Mai 2026	Vedtak av plan

5. Organisering

Styringsgruppen: Teknisk utvalg/Formannskapet

Arbeidsgruppen: Fagkonsulent landbruk ++

Prosjektleder: Fagkonsulent landbruk

Referansegruppe: Vil bestå av representanter fra miljøorganisasjoner og lokale foreninger, eventuelt andre aktuelle interesseparter